

Kuntalain korjaussarja - miten talouspykälät muuttuvat?

Kuntamarkkinat 9.2.2020

Sari Korento

Kuntalain muutostarpeita selvittävä työryhmä

Lausuntoaika päättyy
30.10.2020

- VM asetti työryhmän ajalle 15.8.2019 -30.9.2020
- Työryhmän tehtävänä arvioida muutostarpeet ja valmistella tarvittavat lainsäädännön muutokset
- HE-luonnos lausuntokierroksella
- **Voimaan keväällä 2021**

Puheenjohtajat, Kuntaliiton edustajat ja pysyvät asiantuntijat

	
Työryhmä	
Minna-Marja Jokinen, pj Riitta Myllymäki, KL Juha Myllymäki, KL	
Hallintojaosto	Talousjaosto
Mervi Kuittinen, pj Pirkka-Petri Lebedeff, KL Annaliisa Lehtinen, KL Hanna Ormio, Vantaan kaupunki Lauri Tanner, HUS	Pasi Leppänen, pj Arto Sulonen, KL Sari Korento, KL Henrik Rainio, Porvoon kaupunki Pasi Virtanen, Pirkanmaan shp

Taloutta koskevien säännösten muutostarpeita

- kunnan **taloussuunnitelman tasapainoa** ja **alijäämän kattamista** koskeva sääntely;
- kunnan ja kuntayhtymän **arviointimenettelyä** koskeva sääntely;
- kuntayhtymän taloutta ja **rakennejärjestelyjä** koskeva sääntely;
- **liikelaitossääntely** (erityisesti taloutta koskevat säännökset);
- **tarkastusta** (mm. sisäinen tarkastus) koskeva sääntely; sekä
- muut taloutta koskevat täsmentämistarpeet, joita ovat ainakin **rahoitustoiminnan** periaatteista päättäminen ja kunnan lainan antamista koskevan sääntelyn tarkistaminen.

Nykyinen kuntalaki

- Tuli voimaan keväällä 2015
- Tarkennettiin ja osin tiukennettiin mm. alijäämän kattamista koskevia säännöksiä
 - Määriteltiin alijäämän kattamiskausi
 - Erillisestä talouden tasapainottamista koskevasta toimenpideohjelmasta luovuttiin, ja yksilöidyt toimenpiteet päätetään nykyisin taloussuunnitelmassa
- Arviointimenettely (ns. kriisikuntamenettely) voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa
- Ns. kriisikuntakriteerejä on tämän jälkeen uudistettu, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella

Taloussuunnitelman tasapaino ja alijäämän kattaminen

Säätelyn
selkiyttä-
minen

Kertyneen ylijäämän huomioiminen taloussuunnitelmassa

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Lisäalijäämän kattaminen

Aikaisemmin kertyneen alijäämän kattamisen **määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.**

Alijäämän kattaminen kuntaliitoksissa

*Kuntarakennelaisissa tarkoitetun **uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta.***

Arviointimenettelyä koskevat muutokset

Valtuuston hyväksymien toimenpiteiden huomioiminen taloussuunnitelmassa ja toimintakertomuksessa

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat valtuuston päätöksiä toimenpiteistä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä tilikaudella

Toimenpiteistä raportointi

Kunnan on saatettava toimintakertomuksessa esitetty **selvitys** toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä **valtiovarainministeriölle**

Kuntajaon muuttaminen

Ratkaisu erityisen selvityksen tarpeellisuudesta voidaan tehdä myös **uutta arviointimenettelyä käynnistämättä**, jos toimenpiteet eivät ole toteutuneet ja 118 § 2 tai 3 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

Kuntajakoselvityksen nopeuttaminen

Sitovuuden lisääminen

Liikelaitoksen taloussääntelyn muutokset

Ehdotus kuntalaki 120 §

Esityksen mukaan kuntalain 120 §:ää muutettaisiin siten, että **luovuttaisiin investointivarausten sääntelystä sekä kunnan ja kuntayhtymän liikelaitosta koskevia sitovia meno- ja tuloeria koskevasta sääntelystä.**

- Valtuusto voisi asettaa liikelaitoksen toimintaa parhaiten edistäviä tavoitteita

Sääntelyn
keventäminen

Muut taloutta koskevat muutokset

Taloudellisten
riskien hallinnan
parantaminen

Ehdotus kuntalaki 14 § Valtuuston tehtävät

Kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Valtuusto päättää:

[...]

6) varallisuuden hoidon sekä **rahoitus-** ja sijoitustoiminnan **perusteista**;

- Sijoitustoiminnan periaatteet v. 2012
- Varallisuuden hoito v. 2015

Alijäämän kattamista koskevan määräajan väliaikainen muuttaminen

HE luonnos alijäämän kattamista koskevan määräajan väliaikaisesta muuttamisesta

- kunta voisi hakea VM:ltä pidennystä alijäämän kattamiskaudelle, jos alijäämän kattaminen kuntalaissa (110.3 §) säädetyssä määräajassa on vaikeutunut koronasta johtuvista syistä
- Haetaan aikaisintaan alijäämän kattamiskauden päättymistä edeltävän vuoden kesäkuussa ja viimeistään alijäämän kattamiskauden päättymisvuoden elokuun loppuun mennessä
 - Raportointivelvoite
- **Mahdollista hakea kaksi vuotta lisääaikaa**
- sovellettaisiin myös kuntayhtymiin
- tulisi voimaan syksyn 2020 aikana ja olisi voimassa vuoden 2025 loppuun asti

Kiitos.

Sari Korento

0500 476747

sari.korento@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi